

Астрід Ліндгрен 1907-2002
Міо, мій Міо (1954)

Зміст

Анкета твору.....	1
Елементи чарівної казки у повісті «Міо, мій Міо».....	2
Реальне та фантастичне у творі.....	2
Сюжет повісті А.Ліндгрена «Міо, мій Міо».....	2
Система образів.....	3
Образ Міо.....	3
Образи тітки Едлі та дядька Сікстена.....	3
Образ Юм-Юма.....	3
Образ тата-короля.....	3
Образ Като.....	3
Джерела.....	4

Анкета твору

1. **Жанр.** Казкова повість (фентезі)

2. **Історія створення повісті.** Одного разу, гуляючи сквером (невеликим садом у місті), письменниця побачила маленького сумного хлопчика, який самотньо сидів на лавці. Ліндгрена відразу перенесла його в казкову Країну Далеку, де хлопчик стає принцом і вступає в боротьбу з різними чудовиськами та жорстоким лицарем Като, який захопив у полон багато людей. У цій казці письменниця використала старовинну легенду про Чорного Рицаря, якого перемагає маленький хлопчик.

3. **Герої твору.** *Сонячний світ добра:* Міо, Бенко, тітка Лундін, тато-король, Юм-Юм, Ірі, Нонно, Ено, Ткаля, Зброяр, діти-птахи

Світ зла і темряви: Тітка Едлі, дядько Сікстен, лицар Като, вивідувані, вартові

4. **Елементи сюжету**

Експозиція. Життя Буссе в родині опікунів

Зав'язка. Тітка Лундін дає Буссе яблуко та лист і Джин перевозить Буссе до Країни Далекої

Розвиток дії. Буссе - Міо в Країні Далекій знаходить батька-короля; друзі та помічники Міо, відповідальність Міо за її долю жителів Країни Далекої

Кульмінація. Міо долає страх і приймає рішення боротися з лицарем Като. Випробування героя на шляху до замку лицаря Като

Розв'язка. Перемога Міо над Като, звільнення дітей

Епілог. Повернення додому, щасливе життя Міо у Країні Далекій

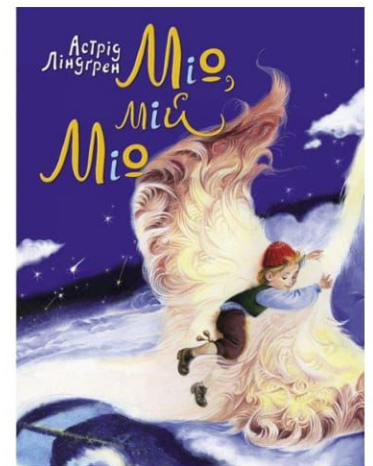
5. **Тема** - пригоди хлопчика в казковій Далекій Країні.

6. **Ідея** - віра в перемогу справедливості; розкриття безмежних фізичних і духовних можливостей людей, які готові пожертвувати собою заради щастя інших.

7. **Проблеми.** Взаємини дітей та батьків, необхідність домашнього затишку, любові для дитини; роль батьків у житті дитини; материнська любов та піклування

8. **Конфлікт твору.** Втілення зла - жорстокий лицар Като та його мертвий світ (зачаровані птахи, безлюдне озеро, ліс, чорна гора) протиставлений сонячному світу добра

9. **Символи**

Образ колодязя що ввечері шепоче - «Це колодязь забутих казок і пісень, таких, що їх колись давно розповідали й співали на світі, а потім так само давно забули. Тільки цей Колодязь, що шепоче ввечері, пам'ятає їх геть усі». Образ колодязя є символом народної пам'яті, життєвої мудрості фольклору і народних традицій. Почути його казки та пісні може тільки дитина з чистим серцем. Поки є такий невичерпний колодязь, народ з нього черпає силу протистояти злу.

Маленька сіра пташка у замку Като - душа лицаря Като, яка звільнилася з кам'яного полону

10. Моральні цінності, проголошені в повісті: дорослі мають прагнути творити країну Далеку в реальному світі; Любов, Дружба перемагають зло та ненависть; природа завжди служить добру; кам'яні серця дорослих перетворюють дітей на нещасних самотніх «птахів»; люди мають завжди пам'ятати, що зло шкодить в першу чергу їм самим; батьківська любов, родинне тепло є най-вищою цінністю в житті

Елементи чарівної казки у повісті «Міо, мій Міо»

Чарівна казка	«Міо, мій Міо»
Незвичне народження героя	Тато - король Країни Далекої, мама померла, коли Міо народився
Казковий герой покидає домівок й потрапляє до дивного світу	14 жовтня о 6 год. ввечера зник з дому і за допомогою джина потрапляє до Країни Далекої
Два світи: світ добра й світ зла	Країна Далека та Країна Чужинецька
Чудесні помічники героя	Юм-Юм, кінь Міраміс, Зброяр, дуплисте дерево, земля, зачаровані птахи, озеро, скеля, брама
Чарівні предмети	Меч, що розтинає камінь, невидимий плащ, хліб, що втишує голод, ложечка, що не залишалась порожня
Подолання труднощів	Пригоди у Мертвому лісі, у вежі голоду, боротьба з лицарем Като
Перемога світу добра над світом зла	Перемога Міо над лицарем Като, звільнення дітей та Міраміса з білим лошатком
Кінцівка	Міо живе в Країні Далекій, і йому дуже добре у свого тата-короля

Реальне та фантастичне у творі

Реальне	Фантастичне
Життя в родині опікунів. Погане ставлення тітки Едлі й дядька Сікстена до Буссе. Самотність хлопчика	Потрапив у Країну Далеку, знайшов тата-короля. Дні його веселі та радісні
Калле-Джигун, старий броварський кінь	Міраміс - кінь, що вмє літати
Жорстокі діти з Упландської вулиці	Добрі жителі казкового королівства і злий лицар Като. Зачаровані птахи
Вечірній парк, де хлопчик грається порожніми пляшками з-під пива	Зелені луки, трояндовий сад, колодязь, що шепоче казки
Хлопець, за висловом тітки Едлі, «миршавий, блідий і хирлявий». Злі сили гноблять хлопчика	Міо виріс і зміцнів, став рум'яний і здоровий, засмаг на сонці й набрався сили. Міо перемагає злі сили

Сюжет повісті А.Ліндгрена «Міо, мій Міо»

Письменниця присвятила книжку долі дев'ятирічного хлопчика на ім'я Бу Вільгельм Ульсон (або просто Буссе). Він рано залишився без батьків і жив у притулку, а потім виховувався у чужій сім'ї. Дратівливість і байдужість прийомних батьків часто викликали у Буссе страждання і відчуття самотності. Гостро відчуваючи самотність, хлопчик Буссе мріяв про сильного й люблячого батька, як у його друга Бенка. Проте раптом життя головного героя змінили чарівні предмети — золоте яблуко, ключ до Країни Далекої, джин із пляшки. Вони допомогли хлопчикові залишити злий земний світ і потрапити у світ добра й любові.

Тут він дізнається, що королем цієї красивої Країни був його рідний батько. У казковому світі він отримав усе, чого так не вистачало в реальності: нове ім'я, трояндовий садок, вірного коня Міраміса, а головне — рідного тата-короля.

За задумом автора, Міо, як тепер усі називали хлопчика, судилося битися зі злим лицарем Като, який захопив у полон багато людей і перетворив підвладні йому землі і води на Мертвий Ліс і Мертве Озеро.

Головний герой долає свій страх заради спасіння королівства Країни Далекої. Вірними помічниками Міо в цій боротьбі стає його вірний друг — хлопчик Юм-Юм і досвідчений зброяр, який зробив для нього чарівний меч, здатний розсікати кам'яне серце лицаря Като. В Мертвому Лісі дітей врятувало «дуплисте дерево», а «найчорніша в світі гора» впустила їх до себе. На стороні сміливих дітей виступає також «колодязь, що шепотів», яма в лісі і навіть скелі і птахи. Маленька дівчинка, перетворена на птаха, своїми крилами загасила смолоскип задля спасіння юних героїв (вона ожила під чарівним плащем, витканим її мамою). Завдяки їм герою вдається перемогти чари жорстокого лицаря Като.

Своє щастя хлопчик Міо знайшов не в героїчних пригодах, а в родинному затишку. Любов (матері, батька, друга) у цій казці здатна творити справжні дива й перемогти все лихе. Однак питання, куди ж насправді подівся Буссе — залишається відкритим.

Книга «Міо, мій Міо» викликає у читачів надію на перемогу справедливості; розкриває безмежні фізичні і духовні можливості людей, які готові пожертвувати собою заради щастя інших.

Система образів

Образ Міо

У головного героя гаряче і любляче серце. Він не терпить несправедливості, він відважний. Часом Міо дуже важко, часом він впадає у відчай і навіть плаче, але все ж таки здійснює свій подвиг і стає героєм.

Образ Міо дано в розвитку. Спочатку це самий звичайний хлопчик, але думка про визначене йому подвиг (про нього розповідають в старій легенді, яку нашептав Міо казковий колодязь), про страждання людей надає йому мужності.

До кінця твору Міо знаходить і батьківську любов і дружбу, домагається виконання всіх своїх заповітних бажань. Самовідданість, відвага, почуття обов'язку, підтримка друзів ведуть його до перемоги.

Образи тітки Едлі та дядька Сікстена

Опікуни Міо; не любили хлопчиків; крикливі, постійно сердиті; жадібні; не любили дитячого сміху; жорстокі; постійно ображали Міо; байдужі до долі хлопчика.

Образ Юм-Юма

Зовнішність - хлопчик дев'яти років, із каштановим чубом та карими очима.

Соціальне становище - син садівника.

Вчинки - готовий прийти на допомогу.

Риси характеру: добрий, щирий, кмітливий, любить пригоди, веселий, безкорисливий у дружбі, щедрий, підтримує у складній ситуації, вміє берегти таємниці.

Образ тата-короля

Тато Міо є королем Країни Далекої. Свого сина він шукав дуже давно, а коли знайшов, був невимовно щасливим. Король дуже любить природу та свій сад. Проте, найбільше він любить свого сина і слухати, як він сміється у саду («...Я люблю пташиний спів, люблю музику своїх срібних тополь, але найдужче люблю слухати, як сміється в садку мій син...») Король щедрий і люблячий батько, підтвердженням цього є той факт, що як тільки він дізнався, що Міо любить коней, то подарував синові золотогривого Міраміса. Міо уже не боїться свого батька, він йому цілковито довіряє. («...Хоч би що я зробив, він дивитиметься на мене ласкавими очима так, як дивився тепер...»).

Образ Като

Като – жорстокий лицар. Вперше про нього Міо почув від Юм-Юма. «І коли він сказав ці слова, навколо ніби дмухнуло крижаним холодом, і Міраміс затремтів. І мене теж обсіпало морозом, коли я вимовив ці слова. – Атож, жорстокий лицар Като,- сказав Юм-Юм, а Міраміс заіржав так, що голос його став схожий на крик».

Нонно, пастушок, розповів, що його братів забрав Като. «На ці слова Міраміс за вікном так заіржав, наче хто його вперішив батоном. Усі ягнята злякано кинулись до своїх матерів, а всі вівці забекали так, наче надійшла їхня остання година».

Батько-король розповів Міо про Землю Чужинецьку, що там живе лицар Като. «Коли він вимовив його ім'я, по трояндовому садку ніби промчав лихий вихор. Білі пташки поквапились до своїх гнізд. Жалібник голосно закричав і замахав великими чорними крильми. Багато трояндових квіток миттю зів'яло... І тієї миті в срібних тополях загуло, ніби від бурі. Багато листя з них попадало, і коли воно летіло додолу, здавалося, ніби хтось плакав».

Хлопчик Їрі розповів, що його сестричку забрав лицар Като. «Коли він вимовив те ім'я, повітря навколо нас стало холодне, мов крижане. Високий соняшник миттю зів'яв і всох, а метелики, що літали навкруги, попадали і вже не підводились».

Злий лицар, володар сусіднього королівства, вторгається у мирне життя чарівної країни. І люди не можуть бути щасливі, бо зло поряд. Като не сприймають ні люди, ні природа. Шлях темного лицаря веде до руйнувань та знищення: Мертвий Ліс, неродюча кам'яна земля, Мертве Озеро, голод, отупілі прислужники, темрява.

Образ Като - не конкретний персонаж, швидше, частина загального зла. Це символ, алегорія безжалісної сили, яка прагне знищити кожного, хто не схилиться перед нею, не дозволить перетворити себе на бездушного і бездумного виконавця чужої волі. Спочатку образ здається дуже по-верховим та неглибоким, мальованим лише чорною фарбою, найтемнішою на світі. Але сам Като страждає від свого кам'яного серця не менше, ніж його жертви. І ненавидить більше за всіх лицаря Като лише сам Като. Є злочинці, які розуміють, що вони творять зло, у глибині свого серця прагнуть звільнення від лихого вміння. Це ті, хто став жорстоким від страждань, чия душа скам'яніла. Чи не тому Като викрадав дітей та перетворював їх на птахів, що хотів знайти свою душу, не завжди ж він був лихим? Але зло породжує лише зло. Лише вогняний меч здатний розбити міцну оболонку і визволити з полону пташину людської душі.

Джерела

Волощук Є.В. А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»/Світова література: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - Видавництво: К.:Генеза, 2014. – С. 226-237

Гриценко О.Г. Система уроків за повістю А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»/ Методичні матеріали до уроків світової літератури в 6 кл.:навчально-методичний комплект/за заг.ред. Н.В.Химери. – Біла Церква:Офсет, 2014.- С.167-174

Гузь О.О., Тіхоненко С. О. Орієнтовне планування уроків для 6 класу. Уроки з вивчення повісті А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо» // Зарубіж. літ. в шк. України. - 2015. - N 4. – С. 42-46

Михальчук О.І. А.Ліндгрєн та її казкова повість «Міо, мій Міо». Система уроків// Зарубіж. літ. в шк. України. - 2015. - N 2. – С. 30-38

Ніколенко О. М. А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»/Світова література: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./О. М. Ніколенко. Т. М. Конєва. О. В. Орлова та ін. — К. : Грамота. 2014. – С. 223-224

Ніколенко О.М. Система уроків з вивчення повісті А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»/Книжка для вчителя: Уроки зі світової літератури в 6 класі (Серія «Бібліотека словесника»). — К.: Грамота, 2014. — С.207-218

Паращич В. В. Астрід Анна Емілія Ліндгрєн «Міо, мій Міо». Основні відомості про життя і творчість письменниці, популярність її творів у різних країнах. Моральні цінності у творах А. Ліндгрєн/Усі уроки світової літератури. 6 клас. II семестр.— Х. : Вид. група «Основа», 2014. – С. 255-262

Первак О., Смірнова І. Орієнтовне планування уроків для 6 класу. Система уроків з вивчення повісті А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»// Всесвітня література в школах України», 2015. - № 4. - С. 42-52

Чередник Л. А. Система уроків з вивчення повісті А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»/ Світова література. 6 клас. — Х.: Вид-во «Ранок», 2014. — С. 270-279

Ярець Л.В. Гонташ Г.Є. Матеріали для вивчення повісті А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»/Світова література: посібник для вчителя: 6 клас. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014. – С.124-130

Шляхи творчості Астрід Ліндгрєн <http://www.shevkiyivlib.org.ua/arhiv/podii/486-bibliografichniy-pokazhchik-shlyahi-tvorchosti-astrid-lindgren.html>

Фільм «Міо, мій Міо» <http://www.kino-teatr.ru/kino/movie/sov/3891/annot/>

Вікіпедія «Міо, мій Міо» (фільм)

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B8%D0%BE,_%D0%BC%D0%BE%D0%B9_%D0%9C%D0%B8%D0%BE_%28%D1%84%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BC%29